

VESTNIK

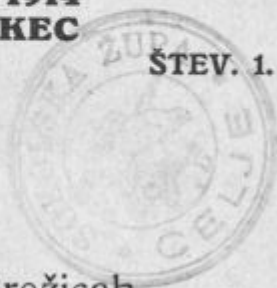
CELJSKE SOKOLSKE ŽUPE

CELJE, 1. JUNIJA 1914

UREDIL VILKO KUKEC

LETO II.

ŠTEV. 1.

Jubilej »Sokola« v Brežicah.

Z upravičenim ponosom in povzdignjenim srcem lahko zre slovensko Sokolstvo na svoje dosedanje delo, na zvišeno in čisto misel Sokolstva, da dovede slovanski narod iz sužnosti do svobode zvesto idealom humanitete človečanstva in bratinstva.

Mi ne gremo za osvajanjem tujih krajev, mi nočemo nobene narodnosti podjarmiti in asimilirati, mi samo hočemo, da se slovenski narod svobodno razvija na gospodarskem in kulturnem polju na podlagi telesnega in duševnega napredka.

Nemška oholost in prenapetost posebno na Spodnjem Štajerskem je dan za dnevom hujša in za nas Slovence vedno občutljivejša. Ugrabili so nam vsa mesta in skoro vse trge; s terorizmom in z divjim sovraštvom hočejo zatreti vse, kar je slovenskega. Zgodovina zadnjih let je zgodovina neprestanega prodiranja od nemške strani.

Da ustavimo nemško prodiranje in da z uspehom zabranimo peklenški načrt naših nasprotnikov, treba nam je vsestranskega in vstrajnega dela ter neustrašenega boja. V prvi vrsti pa je poklic sokolskih društev, da z vzgojitvijo telesno zdravih in krepkih, duševno značajnih in odločnih mož, čuvajo naše pravice in ustvarijo jez nemškemu prodiranju.

To nalogo je vedno v polni meri izvrševal Brežiški Sokol.

Gojil je pridno telovadbo, vzgajal svoje člane v neustrašene narodne bojevnike, ustanavljal razne odseke, prirejal vsako leto velike narodne veselice, skratka: bil je in je še danes središče društvenega življenja brežiških Slovencev.

Med mnogobrojnimi društvi, katera so se zadnje desetletje oživotvorila, zavzema Brežiški Sokol najodličnejše mesto. Brežice so po svoji legi najjužnejša nemška postojanka, kjer se z brutalno nasilnostjo in pomočjo nam krivične vlade na umeten način vzdržuje nemški živelj.

Rodoljubni Brežičani so kmalu sprevideli, kako odporno silo tvorijo ravno sokolska društva v obmejnih krajih, zato se vztrajno poprijeli dela in 5. sušca 1904 je sklical g Benjamin Kunej, t. č. predsednik pripravljalnega odseka prvo občno zborovanje, na katerem se je položil temelj Brežiškemu Sokolu in nekaj mesecev pozneje se je vršil ustanovni občni zbor. Na prvo zborovanje je bil povabljen t. č. načelnik Celjskega Sokola brat Smertnik.

Celje je bilo vedno ono središče, iz katerega črpajo spodnještajerski Slovenci narodno navdušenost, da ne omagajo v narodnem boju. Kakor so odlični celjski rodoljubi sodelovali pri ustanovitvi brežiške Posojilnice in Čitalnice, ravno tako krepko so nas podpirali pri ustanovitvi »Sokola«. Največja zasluga pri tem gre pač bratu Smertniku, bil nam je z svojim strokovnim znanjem in bogatimi skušnjami vedno ob strani, priskrbel nam je prvega vaditelja in storil vse, kar je bilo mogoče v proseh mladega društva.

Na prvem občnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: Dr. Jos. Strašek, starosta, Benj. Kunej, podstarosta, Josip Uršič, načelnik, dr. Schmirmaul, Anton Umek, Miško Balon, Andrej Levak, Josip Holy in Josip Boecio, odborniki. Od tistega dne pa do danes se je začela doba intenzivnega vztrajnega dela in danes po desetih letih stopa Brežiški Sokol pred slovensko javnost z polno zavestjo, da je v polni meri vršil svojo vzvišeno nalogo in ako je danes iz Brežic izginila znana nemška oholost in prepotenca, ni to najmanjša zasluga Brežiškega Sokola.

Omeniti moramo na tem mestu treh mož, ki so si največ zaslug pridobili za Brežiškega Sokola. Bili so to prvi starosta in podstarosta dr. Jos. Strašek, Benj. Kunej in dr. Schmirmaul: z hvaležnostjo se danes spominja Brežiški Sokol svojih ustanoviteljev, katere je za brezprimerne zasluge imenoval svojim častnim članom.

Bili so ti možje res pravi sokoli z dušo in telom, pravi demokrati, kateri so žrtvovali vse svoje proste ure v proseh društva. Uvideli so, da je vsakemu sokolskemu društvu duša telovadnica, zato se tudi sami pridno obiskovali telovadne ure in tako spodbujali mlajše brate. Vedeli so, da je le telovadnica tisti kraj, kjer se uči mladenič spoštovati svojo domovino in ljubiti svoj materni jezik. Še danes vičim starega dr. Schmirmaula, s kakim naporom se je vztrajno udeleževal vseh vaj celo na orodju in mi mlajši smo se potem še z večjo

ljubeznijo oprijeli sokolskega dela. Ne bomo tukaj navajali posameznega dela, hočemo samo omeniti važnejše etape v razvoju društva. Kakor vsako revno društvo je tudi Brežiški Sokol polagal največjo važnost na telovadnico. Morali smo v tem oziru prestati marsikatero krizo brez ozira, da še danes nima Sokol lastne strehe. Kakor povsod dela tudi pri nas največje težave dejstvo, da se članstvo vedno menjuje posebno pri nas, kjer se udje rekrutirajo največ iz trgovskega naraščaja. Vkljub temu pa je naš Sokol dosegel krasne uspehe. Leta 1906 je naše članstvo tekmovalo na vsesokolskem zletu v Zagrebu in si priborilo diplome v nižjem oddelku; dalje 1907 v Pragi in leta 1910 si je priborilo pri župni tekmi v Celju 1. in 3. darilo, leta 1912 na vsesokolskem zletu v Pragi diplomu v nižjem oddelku, dalje istega leta v Celju 1. in 3. darilo v nižjem oddelku.

Leta 1906 je bil vseslovenski sokolski zlet v Brežice o priliki razvitja prapora in ob enem občni zbor Slovenske Sokolske Zveze, katerega so se udeležili v velikem številu tudi bratje Hrvatje in Srbi.

Bila je to prava jugoslovanska manifestacija, ki je združila tri narode v bratskem objemu.

Predaleč bi zašli, ko bi omenjali vse izlete in javne telovadbe, katere je Brežiški Sokol priredil v bližnji in daljni okolici; rodili so ti izleti in telovadbe vedno svoj plemeniti namen, povzdignile narodno zavednost in položiti temelj novim sokolskim odsekom in društvom. Med tem časom se je ustanovila Celjska Sokolska Župa, katera se je morala s časom radi obširnega delokroga razdeliti na različna okrožja; na čelu posavskega okrožja stoji sedaj Brežiški Sokol in tehnični vodja je brat Holy, eden najmarljivejših sotrudnikov našega Sokola. Letos o priliki našega jubileja se vrši župni zlet v Brežice; vabimo tedaj vsa bratska društva tudi izven Celjske Župe in vse rodoljube in prijatelje Sokolstva, pridite zopet v Brežice, da nam date moralno pomoč za nadaljni boj in končno zmago. Na zdar! B—o.

Navodilo za župni zlet C. S. Ž. v Brežicah dne 14. junija 1914.

Vsa društva C. S. Ž. se odpeljejo v Brežice dne 14. junija t. l. z vlakom, ki odhaja iz Zidanmosta ob 9.20 dopoldan ter dospe v Brežice ob 11.13 dopoldan.

Takoj po prihodu vlaka v Brežice, se Sokolstvo vredí za izprevod v naslednjem redu: 1. društveni prapori, po dva praporščaka

s svojima namestnikoma v četverostopu, 2. gostje, 3. predsedstvo C. S. Ž. in društveni staroste, 4. društva C. S. Ž. v zborovih predelkih.

Med posameznimi zbori je presledka devetih korakov. V tem presledku, tri korake pred prvo četo svojega zbora, koraka zbornik. Četniki korakajo 1 korak za sredo svoje čete. Med posameznimi četami je 6 korakov presledka, računano od prvega člana sprednje čete do prvega člana naslednje čete. Za zборе se članstvo najpopreje uredi v dvored po velikosti in sicer tako, da je članstvo celjskega okrožja C. S. Ž. na desnem krilu, članstvo posavskega okrožja C. S. Ž. pa na levem krilu. Na to se odšteje članstvo v čete (v dvored po 12 članov) in te v zборе. Zbornike določi župni načelnik, četnike pa zborniki.

Trobiti je dovoljeno le onim, ki imajo izrecno dovoljenje od župnega načelnika.

Izprevod se ustavi na telovadišču, kjer se prično takoj izkušnje za popoldansko javno telovadbo.

Točno ob 3. popoldan se zbero vsa društva v prostorih Narodnega doma v Brežicah, ter od tu odkorakajo v istem redu kakor preje na slavnostni prostor, kjer se vrše pozdravi.

Ob 4. popoldan prične javna telovadba po naslednjem redu:

1. Članske proste vaje; 2. proste vaje članic; 3. nastop Brežiskega Sokola; 4. nastop gostov; 5. orodna telovadba.

Vsi telovadci in telovadke morajo biti že ob $\frac{3}{4}$ oblečeni v telovadno obleko in pripravljeni za uvrščanje k nastopu za proste vaje. Br. načelniki, vaša skrb je, da bo članstvo vašega društva pravočasno na mestu.

Navodilo glede orodne telovadbe dobe vodniki vrst na telovadišču po izkušnji za proste vaje.

Nastop k moškim prostim vajam.*

1. Telovadci prikorakajo na telovadišče v 4 enakoštevilnih predelkih v trostopih. Med posameznimi predelki je razdalje 6 korakov.

2. Ko so vsi predelki na telovadišču, korakajoči na sredi proti nasprotni strani vhoda se na povelje: »Skrati — korak!« in »Stik naprej!« vsi predelki hkratu staknejo naprej k prvemu trostopu vsakega predelka na razdaljo pol koraka med telovadci in korakajo sedaj s skračenimi koraki, eventualno na mestu, ako so prvi trostopi že dosegli mesta, označena z zastavicami.

* Nastop k moškim prostim vajam je v bistvu isti kakor se izvede na vsesokolskem zletu v Ljubljani, samo, da bo ta v širši obliki.

3. Nato narede na povelje »**Desni v desno, levi v levo — v bok!**« v vseh predelkih istočasno lihi (1., 3., 5. itd.) tristopi, označeni na zbirališču kot »desni«, pol obrata v desno, sodi, (2., 4., 6. itd.), »levi«, pa istočasno pol obrata v levo.

Obrat in na to pohod se izvede tako: Na »... v bok!« glaseč se na desno nogo narede levi takoj polubrat v levo na prstih desne (z obratom raznoimenske) noge, ne stopijo pa z levo nogo v novo smer takoj z dolgimi koraki, ampak je postavijo na mestu k desni nogi, narede nato še en korak z desno na mestu, torej dva koraka na mestu v novi smeri, s tretjim (z levo) pa stopijo potem prednik v dolgi korak (vse brez povelja) drugi in tretji pa izpočetka s skračenimi koraki in zapored z dolgimi, ko dobe prostor za to: — **desni** pa na »... v bok!« narede še en korak na mestu z levo nogo (z njih obratom raznoimensko) v prvotni smeri, se obenem na prstih te noge obrnejo s poluobratom v desno, narede nato en sam korak (z desno) na mestu v novi smeri, na kar predniki trostopov prestopijo z levo z dolgimi koraki, drugi in tretji pa, ko bode za predniki prostor.

Tako se razdeli vsak predelek v dva, vsi torej na osem predelkov. V enakih razdaljah med seboj (6 korakov) ter z razdaljo dolgega koraka med telovadci korakajo štirje predelki, uravnani med seboj, proti eni podolžni strani telovadišča, drugi štirje pa enako proti drugi podolžni strani.

4. Bližajoč se obodom telovadišča (zastavicam), se na povelje: »**Skrati — korak! ... »Stik naprej!**« vsi predelki staknejo naprej vsak k svoji prvi vrsti na razdaljo pol koraka od prednjih telovadcev in korakajo sedaj s skračenimi koraki, eventualno na mestu, ako je prva vrsta že dosegla mesto, označeno z zastavicami.

5. Nato narede na povelje »**Doljni dol, gornji gor — v bok!**« vsi predelki hkratu poluobrat in sicer:

po dva ona predelka, ki sta bliže vhodu telovadišča, torej štirje »doljni« predelki poluobrat v smer proti vhodni strani telovadišča; drugi štirje, »gornji«, pa v nasprotno stran.

Obrat in izstop z dolgimi koraki (brez povelja) nalično kakor pri prvem obratu (zgoraj pod 3.). Za te obrate velja pravilo: Telovadci, ki se imajo obrniti v levo stran, narede na »v bok!« takoj obrat na desni nogi in na to dva koraka na mestu, tretji korak je dolg (z levo), telovadci pa, ki se imajo obrniti v desno stran, narede na »v bok!« še en korak na mestu, z njim vred obrat v desno, na to en korak na mestu, torej skupaj tudi dva koraka na mestu, samo v različnih smereh, tretji korak (z levo) je dolg. Ker so vsi telovadci pred obratom korakali v razdalji dolgega koraka med seboj, narede tu vsi, ne samo prve vrste, tretji korak dolg!

6. Ko se bližata prva dva doljnja in prva dva gornja predelka ožjima obodoma telovadišča, skratita korak na povelje »**Prvi predelki! Skrati — korak!**«; druga dolnja in druga gornja predelka (torej srednji štirje) pa korakata z dolgimi koraki naprej, dokler ne prideta na razdaljo enega (dolgega) koraka do predelkov, stopajočih pred njima, na kar, brez povelja, začneta korakati s kratkimi koraki, staknjena s svojima sprednjima predelkoma.

Tako imamo sedaj zopet samo 4 predelke, po enega na vsakem ogalu telovadišča v smeri proti ožjima stranema telovadišča. Prve vrste, prišedši do zastavic pred stranskima obodoma, začnejo korakati na mestu (brez povelja), če ne bi bilo istočasno dano povelje za zavoj (7.). S poveljem se počaka, dokler niso vsi predelki pri svojih zastavicah. Pazite pa, da vsi predelki korakajo enakomerno in po dva in dva uravnana med seboj, da ne bo treba popravka s koraki na mestu.

7. Na povelje: »**Zavoj not — zavij!**« zavije vsak teh štirih predelkov za 90° , po dva in dva proti sebi, ter korakajo nato drug proti drugemu. Ko prideta tako doljnja dva predelka pred sredo doljnega oboda, gornja dva pa pred sredo gornjega oboda na razdaljo 6 korakov med seboj s čelom drug proti drugemu, začneta, če ne bi predelki na obeh straneh telovadišča istočasno dosegli te razdalje med seboj, poprej vanjo došla predelka korakati na mestu, dokler ne zazveni povelje za zavoj (8.). Da ne bo treba korakanja na mestu, pazite na enakomeren in uravnan pohod!

8. Na povelje: »**V šesterostope not — zavij!**« zavijejo vsi predelki proti sredi telovadišča ter se na vsaki strani združijo v en šesterosten predelek. Tako korakata dva šesterostopna predelka (gornji in dolnji) drug proti drugemu.

9. Na povelje: »**Gornji v levo, dolnji v desno — zavij!**« (dano, ko dojdeta predelka do določenih, z zastavicami označenih mest; tu eventualno, kakor pri 8., na mestu korak, predno zazveni povelje) zavijeta oba predelka za 90° v isto stran, to je proti obodu, nasprotnemu vodnikovi tribuni.

10. Prišedši do tega oboda (do zastavic), se na povelje »**V trostope — protihod!**« (poprej event. na mestu korak) vsak šesterosten predelek razdeli v dva trostopna predelka s tem, da trostopi, ki so v šesterostopnem predelku na levi, zavijejo za 180° v levo, desni pa za 180° v desno. Protihod je izvršiti tako, da drugih 90° zavije vsak tristop med zastavicama.

11. Sedaj korakajo štirje ločeni trostopni predelki vzporedno v smeri proti vodnikovi tribuni. Med pohodom jim je prehajati v **čelni razstop**, to je razstop za proste vaje naprej. V ta namen je

treba, da druge in naslednje vrste skratijo korak, dokler ne dobe do vrste pred njimi razdalje 185 cm (torej razdaljo dveh znamenj, vloženi v tla). Prve trostopne vrste se ustavijo (brez povelja) na posebej označenem mestu, naslednje pa, ko dojdejo do prvih znamenj za njimi.

12. Nato se izvede bočni razstop. Vodnik dvigne zastavico in napove: **»Bočni prosti razstop!«** mahne z zastavico navzdol in obenem veli: **»ena!«**, na kar naredita oba krajnika (1. in 3. telovadec) vsakega trostopa odkorak v svojo stran, pri čemer glej vsak, da se takoj uravna in pravilno krije. Srednji telovadci ostanejo na oba povelja (ena in dve) na mestu, le na povelje »dve« jim je odročiti.

Potem dvigne vodnik zopet zastavico, veli: **»dve!«**, in obenem mahne z zastavico navzdol, nakar naredita zopet oba krajnika odkorak v svojo stran tako, da vsak takoj stoji na svojem znamenju v tleh, **obenem** vsi telovadci **odroče**, da se napake, nastale pri razstopu hitro popravijo. Vsi držo mirno roke v odročanju.

Vodnik zopet dvigne zastavico, napove: **»Priročiti!«** mahne z zastavico navzdol in obenem veli: **»zdaj!«**, nakar vsi telovadci z zmernim ploskom na stegna priroče in **ostanejo v pozoru**. Prvikrat preidejo telovadci v odmor (predkoračna stoji z desno, zaročno skrčiti na križu) šele na koncu prve vaje.

Izvedba prostih vaj.

Na znamenje s trobko prične godba s fanfaro, nakar pokažejo kazatelji prvo sestavo dvakrat. Nato se ponovi fanfara, po kateri izvedejo vsi telovadci vajo štirikrat. Enako druge sestave. Odmor po vsaki sestavi, izvzemši peto, se izvede takoj na prvo dobo, ki sledi zadnjemu gibu vaje (spetni stoji, priročanju). Iz odmora v pozor prehajamo na prve zvoke fanfare in sicer prve faniare (za kazatelje). **Po peti vaji je ostati v pozoru!**

Proste vaje se izvajajo s čepicami. Če komu čepica pade z glave, jo sme pobrati šele pri odmoru. Z rok čistiti prah ali ga stepati s kolen, ni dovoljeno.

Pozor na kritje in uravnavo!

Odhod od prostih vaj.

Po prostih vajah se izvede bočni sestop podobno, kakor razstop: Na **»ena!«** naredo krajniki odskok k sredi trostopov. Na **»dve!«** naredita zopet krajnika odskok k srednjemu, vsi telovadci so sedaj v tesnem razstopu v trostopih.

Sestop trostopov naprej (čelni) se izvede na povelje: **»Stik naprej — pohod!«** Prve trostopne vrste ostanejo na mestu, vse druge

prestopijo in se sklenejo v pohodu naprej; vsaka se zase ustavi, prišedši do razdalje dolgega koraka k prednjim.

Odhod s telovadišča: Na povelje »V desno zavoj — pohod!« zavijejo vsi predelki za 90° v levo (proti obodu, vhodu nasprotnemu). Prvi predelek koraka z dolgimi koraki, zavije ob obodu na desno, nato v sredi zopet na desno, nakar koraka naravnost proti vhodu. Drugi trostopni predelki gredo po vrsti za njim, stopajo izpočetka s skračenimi koraki (event. na mestu), ko pa dobe razdaljo 6 korakov od predelka, idočega pred njimi, prestopijo z dolgimi koraki.

Nastop telovadk k prostim vajam.

Telovadke prikorakajo na telovadišče v tristopih v dveh enakih predelkih (ob prihodu na telovadišče sklenjenih). Na določenih, z zastavicami označenih mestih zavijeta na povelje »Zavoj v desno — zavij!« oba predelka hkratu vsak zase proti obodu, nasprotnemu načelnikovi tribuni, tako da sedaj korakata ločena vzporedno v enaki višini; leve krajne telovadke točno po znamenjih pred seboj. Prišedši do oboda telovadišča (do zadnjih znamenj) zavije na povelje: »**Protihod!**« vsak treh zastopov, iz katerih obstojita tristopa, zase v protihodu in sicer: srednji zastop v tesnem protihodu v levo, tako da stopa potem točno po tistih znamenjih nazaj, kakor poprej naprej leve telovadke; leve telovadke narede zavoj za 180° v levo tako, da pridejo po zavojju na prva znamenja na desno srednjih, desne pa istotako protihod v desno na prva znamenja na levo srednjih oziroma glede na prvotno smer: na levo srednjih. Tako dobe telovadke bočni razstop ter korakajo sedaj po znamenjih pred seboj v smeri proti vodnikovi tribuni; obenem jemljejo v tem pohodu čelni razstop. Ko dojdejo prve telovadke na svoja znamenja, začno korakati na mestu (brez povelja), druge istotako zapored, ko dosežejo svoja mesta. Na povelje »**Postati, odročiti — stoj, ena, dve!**« se ustavijo in odroče (na »ena« pristavijo nogo k nogi, na »dve« odroče. Nato popravijo telovadke eventualne napake v razstopu in na povelje: »**Priročiti — zdaj!**« priroče. Telovadke ostanejo v pozoru.

Izvedba prostih vaj. Vaje se vrše brez kazateljic po 4krat. Odmore po prvih štirih vajah na prvo dobo, sledečo zadnjemu gibu. Po peti vaji ostanejo telovadke v pozoru. Pozor pred 2., 3., 4. in 5. vajo na prve zvoke fanfare.

Sestop in odhod. Sestop se izvrši na povelje »**Bočni sestop k sredi — zdaj!**« s hitrimi odkoraki vnanjih telovadk vsakega tristopa k sredi, srednje ostanejo na mestu. Nato čelni nastop na »**Stik naprej — pohod!**« kakor pri moških vajah. Na povelje »**V desno zavoj — pohod!**« zavije nato desni tristop v protihodu na desno do srede telo-

vadišča, tu pa za 90° na desno, proti izhodu. Levi tristop zavije za 90° na desno in sledi desnemu ter se sklene ž njim; v ta namen desni koraka izpočetka s skračenimi koraki ter šele po stiku z istim prestopi z dolgimi koraki (na povelje).

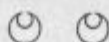
Bratje društveni načelniki! Vaša dolžnost je, da skličete vse telovadce, telovadke in člane v kroju, ki se nameravajo udeležiti župnega zleta v Brežice, k sestanku ter jim preberite in temeljito razložite to navodilo. Ta sestanek porabite tudi za vadbo redovnih vaj. Skrbite, da bo članstvo za redovne vaje skrbno pripravljeno!

Vaša skrb je, da bo zletni in telovadni kroj članstva snažen, brezhiben. Pomnite, da povzdigne snažnost in ličnost oprave udeležencev visoko vnanji vtisek zleta! Skratka, iščite časti v tem, da članstvo v **vsakem** oziru nastopi brez napak!

Telovadni kroj naj ima na dan zleta vsak posameznik v vrečici, opremljeni z natančnim naslovom. Priloži naj tudi brisačo, milo glavnik in ščet. Vrečica se da z drugimi vred v skupno društveno vrečo. S kolodvora v Brežicah se ta vreča odpelje v oblačilnico pri telovadišču.

Vedenje med vožnjo, na zletu in kjerkoli naj bo vzorno — sokolsko.

Povratek iz Brežic je zvečer ob 11.39. Vsak udeležnik v kroju se mora vrniti skupno z društvom.

Iz poročila župnega nadzornika.

Zelo važno nalogo si je nadela v tekočem letu Celjska Sokolska Župa s tem, da enotno organizira društva v njih upravnem in tehničnem delovanju. Dasi se je vodstvo že v preteklih letih trudilo v tem oziru uresničiti svoje stremljenje, ji tega zaradi prevelikega obsega župe ni bilo v polni meri mogoče. S tem pa, da se je v minulem letu preustrojilo mariborsko okrožje v samostojno župo, se je delokrog C. S. Ž. izdatno skrčil in naravno je, da zamore posvetiti C. S. Ž. sedaj vsled te spremembe svojim ostalim društvom v vsakem oziru več pozornosti.

Prvi korak je storilo župno predsedstvo. Ne boječ se velikih gmotnih žrtev, je odposlalo predsedstvo župnega nadzornika do svojih društev, da osebno prouči njih delovanje in obče razmere, kajti le tako pridobljeni informativni podatki zamorejo dobro služiti župnemu odboru za podlago k bodočemu delu. Potovanja župnega nadzornika pa nimajo le informativen, ampak predvsem instruktiven t. j. poučnl

namen. Tudi s tem poročilom zasledujem oboje namenov in le tako se naj razumeva moja kritika o delovanju društev.

Največ je polagati na upravo in na vodstvo društev. Akoravno ne morem trditi, da bi bila društva v tem oziru pomanjkljiva, vendar se mi zdi umestno svetovati nekaterim društvom, da volijo v odbor po možnosti starejše društvenike, ki so si pridobili potom večletnih izkušenj jasen pregled o sokolskem društvenem življenju in ki imajo voljo in veselje za delo, kajti mučno je na primer prisostvovati sejam, kjer do polovice odbornikov ni navzočih.

V najtesnejši zvezi z odborovim delovanjem stoji gmotno vprašanje. Naše blagajne imajo kot edin reden in stalen vir dohodkov članarino, s katero zamore društvo tudi v naprej računati. Važnost tega vira torej ni treba povdarjati posebej; in vendar se zgodi, da obrača ta ali oni odbor na redno pobiranje mesečnine mnogo premalo važnosti, skrbi in natančnosti. Koliko je izgube na denarju, za katerega je društvo prikrajšano vsled nerednega poslovanja blagajnika, ker se mu kateri mesec ne zljubi spisati imena društverikov na mesečno nabiralno polo, tolažeč se, da bo prihodnjič pobral članarino dveh ali treh mesecev skupaj, ne pomisli pa pri tem, da niso vsi člani tako premožni, da lahko pogrešajo več kron naenkrat. Posledica tega je, da zaostale članarine mnogokrat ni mogoče izterjati, a društvo je prikrajšano za del članarine in ponavlja li se to mesec za mescem, leto za letom, pomeni to izgubo izdatnih svot. Toda nič za zlo brat blagajnik; zavedaj se samo, da upravljaš društveno premoženje in da je tvoja sveta dolžnost delati v prosepah društvu. Predvari malo, koliko truda stane pridobivanje novih članov, potem ne boš zanemarjal že pridobljenih.

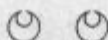
Vkljub tem nedostatkom pa lahko zabeležim razveseljiv pojav, da naša društva financijelno niso slaba. Ne more se govoriti o bogastvu in tudi ne o polnih blagajnah, pač pa je gmotno stanje takšno, da razpolagajo društva z večjo ali manjšo gotovino in da nimajo dolgov. Izjemo tvorijo le društva, ki imajo lasten sokolski dom.

Kot velik nedostatek je tudi smatrati preobremenitev članstva z delom izven telovadnice. Za gledališke, orkestralne, pevske, tamburaške in razne druge vaje so vsi večeri v tednu oddani v nekaterih društvih; v telovadnici pa se shaja k večjem dvakrat na teden trojica ali četvorica telovadcev, ki jim slednjič osamljenost in praznota telovadnice odvzameta še ono trohico veselja do telovadbe, ki so jo imeli spočetka. Takšna društva se sčasoma več ne zavedajo, da se pravo sokolsko delo zamore vršiti predvsem v telovadnici, ne pa na gledališkem odru, pri veseljah in zabavah ter sodelujejo na zletih le še v »slavnostnem sokolskem kroju«.

Ni pa s tem očitkom še rečeno, naj se črta iz sokolskega programa izobraževalno delo. Ne — želeli bi bilo, da zna vsako društvo presoditi, v koliko je še sposobno vršiti dela izven telovadnice, ne da bi bilo moteno ali celo oslajljeno delovanje v telovadnici. Na podlagi takšnega presojevanja naj bi se smeli snovati razni odseki, h katerim naj bi se pritegnilo izključno le članstvo, ki ni zaposleno z delom v telovadnici. Take temeljite spremembe bile bi želeli v marsikaterem sokolskem društvu. Dokler pa vodstva društev, ki so za delovanje odgovorna, ne spoznajo, da je treba delo primerno razdeliti med članstvo, toliko časa se bo v naših telovadnicah le životarilo, ne pa živel.

Občutno zlo, s katerim se borijo naša društva, je pomanjkljivost telovadnic v prostornem in zdravstvenem oziru. V obeh slučajih je ovirana redna telovadba. S temi nedostatki pa je združen mnogokrat še ta, da je telovadnica v zimskem času sploh neporabna. Naravna posledica tega je, da nastopi v dotičnem društvu dolga doba nedelovanja. Telovadci se razprše v trdnem prepričanju, da se mora prekiniti delo, kakor v preteklih letih, tudi tokrat. Privoščijo si počitka, ki pa ima navadno za posledico trajno komodnost, če ne brezbržnost napram društvu.

(Nadaljevanje sledi.)

Slovenskemu Sokolstvu!

Bratje in sestre!

Kličemo Vas na naš tretji vsesokolski zlet v beli naši Ljubljani ob dneh 15., 16. in 17. avgusta 1914.

Kličemo Vas na velike dni čina, premišljenega in natančnega, krepkega in izdatnega čina: pokaže naj uspehe sokolskega dela Vašega izza celih deset let, kar jih je preteklo od zadnjega našega vsesokolskega zleta; pokaže naj, da nismo spali in rok držali križema, akotudi nismo mogli že prej, o delu krajšega časa, položiti skupni račun svojemu delodajalcu, narodu slovenskemu.

Vsesokolski zlet ne more biti delo samo predsedstva Slovenske Sokolske Zveze in zletnih odsekov. Vse sokolske župe in vsa sokolska društva morajo po vseh svojih močeh in z vsem svojim številom prispevati, da naš zlet doseže največji nam sploh možni uspeh. Vsesokolski zlet mora biti v en edin mogočen čin združeno delo vseh slovenskih Sokolov in vseh slovenskih Sokolic! Ne sme ga biti sokolskega brata in ne sme je biti sestre sokolske, ki ne bi pohitela za slavnostnih dni v naše slovensko in sokolsko središče — pa se poprej tudi kar najvestnejše in najtemeljiteje pripravila za zlet.

V velikih javnih nastopih nam bo pokazati napredke in uspehe našega dela za povzdigo telesne in нравstvene moči slovenskega naroda. Zgled, velik in sijajen, navdušen in navdušujoč zgled mora biti naš nastop, da ž njim pritegnemo novih bratov in sestra v sokolski naš krog, da razpršimo vse morda še obstoječe dvome o važnosti, velikosti in neogibni potrebi našega dela, da zvišamo zapanje naroda v nas, da razorožimo naše nasprotnike.

Zatorej ne gubite nobenega dne, da se do najvišje, vsakemu sploh možne mere izpopolnite za nastop ob slavnostnih dneh. Bodi na vadišču, bodi pri izprevodu, naj se na vsakem posamezniku kar najlepše izpričajo vrline, ki jih ima Sokolstvo vzgajati na telesu in na duhu. Zlasti pa pokažite vsi dovršeno discipliniranost in samozatajo povsodi, v vrstah, pa prav tako zunaj njih!

Neumorno skrb in trud posvečajte pripravi za vse vaje, posebno pa za proste vaje: one so najvažnejše merilo splošne sokolske izurjenosti in discipliniranosti, pa poglavitna točka v sporedu javne telovadbe. Zlasti po številu telovadcev in telovadk in po kakovosti izvedbe pri prostih vajah bo sodila naša javnost, bodo sodili slovanski naši bratje in sestre, ki se jih nadejamo v mogočnem številu ob našem zletu, splošno stanje slovenskega Sokolstva. Glejte, da bo njih in nas veselilo naše število, pa pravtako, da njih in nas tudi izvedba zadovolji popolnoma.

Slavnostni izprevod pokaže pred še širjimi krogi število in kakovost našo. Naj bi bilo število kar največje in kakovost kar najbolj dovršena! Zategadelj zbirajte vse članstvo kar najmarljiveje k redovnim vajam! Zbirajte vse, pridobite za javni nastop in pripravo k njemu tudi one brate, ki, v najboljših letih, morda mislijo, da so že odslužili narodno službo sokolsko. Tudi višja starost ne more biti zadostno še krepkim povod, odtegovati se delu sokolskemu, niti jih ne ovira, vršiti ga. Udeležba starejših bratov poda izprevodu poseben pomen ob tem zletu, ki je obenem širja proslava petdesetletnega obstoja slovenskega Sokolstva. Njih nastop nam pokaže, da tudi starejše brate še vedno navdušuje in pomlaja večno mlada misel sokolska!

Skrbite v pravem času za čedne in brezhibne kroje, telovadne in zletne. Pravilnost in zalost oprave dvigneta zletov vnani učinek. Lep krcj pa — to bodi ponovno poudarjano — naj odeva kar najbolj dovršeno telo, nositelja kar najbolj dovršenih telesnih, нравstvenih in duševnih vrlin, da bo notranji, moralni učinek zleta čim popolnejši!

Budite povsodi zanimanje za zlet, tudi zunaj sokolskih krogov, ter pridobivajte zanj moralne in gmotne podpore, da zlet uspe tudi v gospodarskem oziru docela. Vestno in natančno izpolnjujte ob pri-

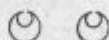
pravah in ob zletu samem vsa navodila zletnega vodstva, da olajšate voditev in omogočite točno izvršitev velikega našega dela!

Kvišku na podvojeno delo! Pomnite vedno, da je vsesokolski zlet veren odsev stanja sokolske stvari in sokolske organizacije. Dajte in glejte, da bo ta odsev svetel in jasen, izpodbuden in navduševalen za nas in naš narod, ki so mu posvečene vse naše želje in moči!

Na svidenje ob zletu! Na zdar!

V beli Ljubljani, dne 24. aprila 1914.

PREDSEDNIŠTVO SLOVENSKE SOKOLSKE ZVEZE.

STANKO ERHARTIČ.

Ženska telovadba.

Gojitev telesnih vaj je bilo in je znamenje napredka in izobraženosti naroda. Čim bujneje je vzknila narodna zavest, čim bolj je narod napredoval v svoji izobraženosti, tem bolj je raslo veselje do resne gojitve telovadbe, spravljajoč tako krasoto in razcvit telesa z duševnimi zmožnostmi v harmonijo — celotno veljavo človeka. **Mens sana in corpore sano** je star, vedno rabljen a nikdar obrabljen pregovor. Dandanes, ko se uprav na naše duševne zmožnosti stavi vedno večje zahteve, se kaže živa potreba krepiti in gojiti tudi telo, saj sta duh in telo v najožji medsebojni zvezi. Danes vem, da je vprašanje telesne vzgoje tako staro kot človeštvo, da so njega izvedbi posvečali največji duhovi sveta svoje moči in da so ga slavni državniki urejali z zakoni. Pojmujem, zakaj so slavni misleci in vzgojevalci človeštva: Locke, Rousseau, Basedov, Pestalozzi in njih pradedi Plato in Sokrates proglašali potrebo telesnih vaj.

Prav tako jasno je pa, da je gojitev telesa ženi istotako potrebna kot moškemu. Saj mišičevje žene se v bistvu ne razlikuje prav nič od moškega ter potrebuje ravnotako napenjanja in izdatnega kretanja, predpogoja za naravni razvoj. In ta se da doseči le z redno telovadbo, ki naredi telo prožno, krepko in gibčno prej in bolj vsestransko, kot je to mogoče doseči s katerikoli športom. Oglejmo si nekoliko ugovore, ki jih prinaša širša, nepoučena javnost glede ženske telovadbe. Ženska ostani v domačem krogu v kuhinji, pri otrocih, one ure, ki jih brezpomembno porabi v telovadnici najraje izpolni z domačimi deli. Celo nespodobno je za mlada dekleta telovadba! Ti in enaki ugovori, ki spadajo pač prej v srednjeveško običajnost ko v naše sedanje čase ženske emancipacije, niso drugo kot neumestni,

neumni predsodki. Ne glede na enakoveljavnost z možem je ravno žena, ki ji je od narave podeljena v obstanku človeštva tako vzvišena naloga. Da ji more zadostiti, treba ji je posebno fizičnih moči. Zdrave matere, zdrav narod.

Ženska telovadba davno ni kakova iznajdba novejšega časa. Že Grki so znali ceniti vpliv rednih telesnih vaj in v Šparti so morala dekleta prav tako gojiti telovadbo kakor dečki. Zato pa so slovele Špartanke kot najlepše žene v Grški in podedovali smo od njih ponesne vzglede junaških mater. Kipi, ki so jih izdelali tedanji umetniki, veljajo nam danes za vzor krasote človeškega tela. Če so posvečali že starodavni narodi ženski telovadbi toliko pozornosti in dosegli vzorne uspehe, v koliko bolj treba delati na to nam, ki naj stremimo v vedno napredujoči kulturi in omiki po višku človeške popolnosti. Že iz golega samoljubja hrepeni vsakdo po življenski sreči, kako da ne bi hotel razumeti njenega pravega bistva in pojma, zdravja in telesne lepote. Ženska lepota bodi izražena v enakomernosti telesnih oblik, prožnosti in ljubki naravnosti. Zdravje in telesna krepkost pa sta predpogoja lepote.

Žalibog, da je toliko predsodkov ravno v vzgoji deklet. Kar je za dečke najprimernejše, gibanje na prostem, tekanje in igranje, k čemur navaja otroka že naravni nagib, to se za deklice »ne spodobi«. Vesti se morajo mirno, resno, krati se jim potem takove vzgoje vsako krepilno gibanje in napanjanje mišičevja, ki jim je za delovanje cellega organizma prav tako potrebno kot dečkom. In ravno v dekliških letih, v dobi razvoja so deklice najbolj nagnjene k raznim boleznim, bleđičnosti, malokrvnosti; zatoj bodi prva dolžnost staršev preiskrbeti jim zadostnega gibanja in krepitve telesa — telovadbe.

Slišali smo tudi že mnenje, da zadobi žensko telo vsled telovadbe ono prisiljeno, moško trdost, da izgubi naravno prožnost in ljubkost. Da je to velikansko protislovje, spozna vsakdo, kdor je količkaj verziran v stvari. Ravno nasprotno je resnica. Zdravnik dr. Ferdinand Avgust Schmid, najboljši nemški strokovnjak in avtor najboljših fizijologično anatomskih del piše v knjigi »Unser Körper: Der Geschlechtsunterschied im Körperbau« sledeče: Mnenje, da bi bila dekleta z rednimi telovadskimi vajami oškodovana na svoji posebni ženski lepoti in da bi se smela vsled tega ženska telovadba omejiti samo na igre in nenaporne (takozvane »estetične«) vaje, v resničnem razmerju ni utemeljeno, nasprotno se mora pobijati kot popolnoma napačno. Deviško telo je lepo samo, ako kaže gotovo mero zdrave napetosti. Mehkobno in maščobno polnost prepustimo ceniti Veleturčinom.« (Vestnik T. S. Ž. I. II. štv. 9. 10.) Žal da smo v sedanjih časih še tako daleč, da spravljamo žensko lepoto preveč v

soglasje z obleko, modo. Koliko se greši na tem polju, nam izkazuje najboljše zdravniška veda, ki v smislu ohranitve zdravega in krepkega človeštva nastopa tolikaj ostro proti nesmiselnem potvarjanju telesa potom zunanjih, od mode diktiranih pripomočkov. Cele povodnji črnila se je že prelilo na pr. za odpravo steznikov. Če bi vse ženske se dale prepričati o čudotvornem vplivu telovadbe na ženski stas in lepoto, tedaj bi niti ena ne poskušala več nezdravih, dragih umetnih sredstev.

Umljivo je, da ženske ne morejo izvajati vseh vaj, ki jih vadijo moški; zato pa imamo v telovadnicah poseben načrt, po katerem se goji ženska telovadba tako, kot je koristna in umestna za njihovo nekoliko slabotnejšo konstrukcijo.

Na ponosnem temelju nam je sestavil pred skoro šest desetletji dr. Miroslav Tyrš sokolski program, opirajoč se pred vsem na premišljeno, vsestransko telesno vzgojo mladine. Stvar sokolska, postavljena na široko narodovo podlago, služi naj sreči in prospehu vsega naroda. Treba je, zatoorej da stopi v naš delokrog vsakdo, da delujeta žena in mož, deklica in deček skupno in verno, v namen utrditve trdne in trajne bodočnosti. Naše mladenke, kličem Vam v izpodbudo Aškerčeve besede:

Slovenec vsaki bodi Sokol hraber,
Slovenka vsaka vrla Sokolica!

Redni letni občni zbor C. S. Ž.

se je vršil dne 8. svečana 1914 v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju. Zastopana so bila vsa društva razven Št. Jurij, Zagorje in Vransko. Kot zastopnik mariborske župe je bil navzoč br. dr. Ljudovit Pivko.

V odsotnosti br. župnega staroste in prvega podstaroste, otvori br. Smertnik zborovanje, konstatira sklepčnost, pozdravi vse navzoče, posebno br. dr. Pivkota kot zastopnika br. Mariborske Sokolske Župe in podeli besedo župnemu tajniku br. dr. Šandor Hrašovcu, ki prečita najprej zapisnik zadnjega občnega zbora. Br. župni tajnik poda naslednje poročilo: Bratski občni zbor! Takoi v začetku mojega poročila treba mi je povdariti, da v preteklem letu naša župa ni v vsakem oziru posebno povoljno napredovala, naše skupno število ni poskočilo, padla je pa tudi delavnost v nekaterih posameznih društvih. Da zamoremo to konštatirati je pred vsem posledica stroge štatistike, ki smo jo v letu 1912 v naši župi uvedli in ki nam poda šele

jasno sliko našega notranjega delovanja. O natančnih podatkih te statistike bom še poročal. Naša župa je štela ob začetku leta 1913 4 okrožja z 20 društvi in 3 odseki. Med letom je definitivno zaspal Sokol v Mozirju, na novo pa se je ustanovilo br. društvo v Slov. Bistrici. Ob novem letu so izstopila iz naše župe vsa društva včlanjena v novi br. Mariborski Župi. Po tem izstopu štejemo še 14 društev in 1 odsek. Praktičen pomen te ločitve je velik. Kajti delokrog naše župe je vsled tega mnogo manjši in sedaj šele je nam mogoče natančneje pregledati naše vrste. Prej so bila posamezna društva od centrale silno oddaljena (Gradec n. pr.) in naravno, da ni bilo mogoče zadostno nadzorovati vseh društev in jih s tem podpirati v njih delovanju. Pri primerni delavnosti je obema župama po izvršeni delitvi zasiguran napredek. Delovanje posameznih naših članic ne bodem tu posebej navedel — storim to pozneje; omenim le, da nekatera društva hirajo na tem, da nimajo nobenih ali pa neprimerne prostore za telovadbo. Vsled tega so posamezna izmed njih morala opustiti začasno posebno pozimi telovadbo. Ponekod se je število članov proti prejšnjemu letu zmanjšalo, treba bo skrbeti, da si pridobimo novih članov.

Na Zveznem zletu, ki se je vršil 10. avgusta 1913 v Novem mestu je bila župa prav častno zastopana. Župni okrožni zleti so se vršili v Ljutomeru (15. VIII. 1913) za mariborsko okrožje; v Cerkljah za posavsko in v Šmartnem (13. VII. 1913) za celjsko okrožje. 12. okt. 1913 se je praznovala v Ljubljani 50 letnica tamošnjega Sokola, kamor je tudi naša župa poslala zastopnike. Mednarodne tekme v Parizu sta se udeležila brata Smertnik kot sodnik in Al. Jerin kot tekmovalec. V področju župe so se vršile razne druge prireditve, katerih se je predsedstvo po možnosti udeleževalo. Župna statistika za leto 1913 je sestavljena in so podatki porabljeni v Slov. sok. koledarju za l. 1914. V župnem predsedstvu je nastala velika vrzel z odhodom br. Maksa Detičeka, ki je odšel v Črnogoro. Kot blagajnik je deloval točno in požrtvovalno ter si stekel posebnih zaslug z upravo župne statistike.

To bi bilo moje poročilo o delovanju župe. Omenim naj le še nekaj. Bratje! Čaka naš letos zopet težka preizkušnja — vsesokolski zlet v Ljubljani! Ko sklepam to poročilo, se mi zdi dolžnost, Vas že danes opozarjati na to, da začnete takoj s pripravami, da nastopimo častno. Združimo se k skupnemu delu, da složno upremo moči v do-sego sokolskega cilja. Na zdar!

Tajnikovo poročilo je zbor sprejel z odobravanjem ter se mu je soglasno izrekla hvala za njegovo vestno delo v preteklem letu.

Istotako se je z odobrenjem vzelo na znanje poročilo blagajnikovega namestnika br. Kralja.

Nato je poročal br. Smertnik kot župni načelnik v imenu župnega vaditeljskega zbora: Bratje Sokoli! Žal da moram ponoviti vse lanske tožbe o nedelavnosti nekaterih društev v telovadnem oziru. Zanimarja se ponekod ne samo članska telovadba ampak posebno vzgojevanje sokolskega naraščaja, kar bi morali gojiti bolj kot vse drugo; saj nam vendar edinole dober naraščaj zasigura obstoj in boljšo bodočnost. Poglejte naše nasprotnike! V prvi vrsti so se vrgli na mladino, vzgojujejo jo v svojem duhu, navdušujejo jo za njihovo stvar — in pogubonosni uspehi žalibog ne izostajajo! — Kar se tiče naših nastopov v lanskem letu so bile sledeče najvažnejše prireditve. okrožni zlet v Šmartnem pri Slov. Gradcu, v Cerkljah in Ljutomeru, zvezni zlet v Novem mestu in javna telovadba v Žalcu. Posebno zadnji nastop je bil v naši župi najvzornejši v tehničnem in telovadnem oziru. Pri vseh nastopih in zletih vidim že par let vedno iste obraze in nezadovoljivo je, da se ostali bratje tako malo zanimajo za javne nastope. Prav in lepo je, če delujejo stare in izkušene moči — toda še lepše je, če bi vsako leto videli poleg teh četo mladih, čilih novincev, ki so nam potrebni. Vsak pravi sokol naj bode pa tudi telovadec! Telovadnica je nam prvo torišče, kjer se učimo delati, vzgajati sebe k dobremu in prenašati reformo na celokupnost, na narod. Toda reformirajmo pred vsem sebe, če hočemo reformirati druge. Že lani sem le na poseben poziv še prevzel župno načelstvo, letos pa moram to čast izrecno odkloniti. Ne morda zato, ker hočem zapustiti sokolske vrste ali ker se strašim dela, ne! Ampak zato, ker sem preveč vesten, da bi še nadalje bil na takem mestu, ki ga vsled nedostajanja časa ne morem opravljati tako, kot je potrebno. Zatorej prosim, da na vsak način izvolite drugega načelnika! Na zdar!

Tudi to poročilo se je z izjavo vred vzelo na znanje. Na to poda br. dr. Šandor Hrašovec pregled župne statistike. Gotovo važna je statistika za pregled društvenega delovanja. Župa zadobi potom statistike vpogled v delovanje posameznih društev in omogočeno ji je, odpraviti po možnosti nedostatke takoj v njih početku. To polje je nam načel br. Detiček in sadovi njegovega naporenega pa pomembnega dela se že kažejo. Zbral sem le nekatere posebno zanimive podatke. Naša župa je štela po naši statistiki (razun društev v Trbovljah, Zagorju, Gradcu in Št. Pavlu, ki niso vposlala svojih izkazov) v začetku leta 1913 — 1061 članov in 294 telovadcev ob koncu istega leta pa samo 923 članov in 252 telovadcev, tako da smo v tem letu izgubili 138 članov in 42 telovadcev. Skupno število naše se je seveda precej skrčilo, sedaj po izstopu članic br. mariborske župe. Napredovala

so edino naslednja društva: Šoštanj za 5 članov, Sevnica za 12, Radeče za 4 člane in Brežice za 4 telovadce. Nato navede stanje članov in telovadcev. Žal da ne morem o vsakem društvu posebej podati tudi natančnega pregleda o ženski telovadbi ter o šolskem in obrtnem naraščanju. Uvideli pa ste, da nam zamore statistika pokazati res pravo sliko o naši organizaciji in da ji bode treba posvečati še več pozornost. K temu pa je brezpogojno potrebno, da izpolnjujejo društveni funkcionarji svoje dolžnosti ter redno in točno poročajo o društvenem delovanju.

V imenu odsotnih računskih pregledovalcev poroča br. Medved (Brežice) po naročilu br. Benjamina Kuneja, da so vse knjige in blagajna v vzornem redu, ter predlaga predsedstvu absolutorij, br. Maksu Detičeku pa še posebna zahvala za njegov trud. Ta predlog se sprejme soglasno.

Na predlog brata dr. Šandor Hrašovca se vrše volitve vseh župnih funkcionarjev razun župnega načelnika z vzklikom. Izvolijo se sledeči bratje v predsedstvo: za starosta brat **Jože Smertnik** (Celje) za I. podstarosta br. dr. Ljudevit **Štiker** (Brežice), za II. podstarosta br. dr. Šandor **Hrašovec** (Celje), za tajnika br. Drago **Kralj** (Celje), za načelnika br. Alojz **Jerin** (Celje), za blagajnika Viktor **Moškon** (Celje), za zapisnikarja br. Stanko **Erhartič** (Celje), za namestnike bratje Jos. **Čulek** (Št. Jur), Fran **Piki** (Žalec) in J. **Repič** (Braslovče), za delegata v S. S. Z. dr. Šandor **Hrašovec** in Drago **Kralj** in za pregledovalce računov bratje Jos. **Berk** (Celje), Baša (Hrastnik) in Vilko **Senica** (Žalec).

Župni prispevek za leto 1914 se določi kot prej 50 vinarjev od člana.

Brat dr. Roš (Krško) predlaga, da se naj vrši letošnji župni zlet v Brežicah, kjer slavi domače društvo desetletnico svojega obstoja. Predlog, katerega priporočata tudi brata Smertnik in Čobal, se enoglasno odobri, glede časa tega župnega zleta pa se sklene, da se naj vrši na vsak način pred vsesokolskim zletom v Ljubljani, ozirajoč se tudi na dne 28. 6. se vršeči zlet M. S. Ž. v Rušah. Zlet bodi za vsa vžupljena društva **obvezen** ter naj po možnosti postavi tam vsako društvo vsaj 1 vrsto telovadcev in telovadk.

Slučajnosti: Br. dr. Pivko (zastopnik M. S. Ž.) se v imenu novo ustanovljene župe poslavlja od nas, zahvaljujoč se za vso skrb in zaščito, ki so jo uživala njihova društva v naši župi. Izreka trdno prepričanje, da obe župi tudi še nadalje ostanete v ozkih stikih med seboj se podpirate in posebno da celjska župa podpre svojo mlajšo posestrimo. Skupnost naj se izraža v skupnih nastopih in enotnem glasilu, ki nam ga je posebno potreba. Za prisrčne njegove besede

zahvali se br. dr. Pivkotu br. starosta. Daljša debata se je razvila o predlogu br. dr. Roša glede pretvorbe posavskega okrožja, ki obsegaj vsa v sedaj krško-brežiškem in zagorsko-trboveljskem okrožju združena društva, v eno samo okrožje z lastnim predsedstvom, svojo blagajno in upravo. Sklepanje o tem predlogu se je odložilo. Br. starosta se še poslavlja v imenu župe od br. Čobala (Šoštanj), ki odhaja v Srbijo kot telovadni učitelj, povdarja njegove zasluge za razvoj društev na Vranskem in v Šoštanju ter ga pozivlja, da ostane tudi v tujini vnet sokol in da tudi med brati Srbi deluje z enako vneto za sokolsko stvar. Nato zaključi občni zbor.

Iz vaditeljskega zbora C. S. Ž.

Prva seja vad. zbora C. S. Ž. v Sokolskem domu v Celju se je vršila dne 29. marca 1914 ob 10. uri dopoldne. Nezastopana in neopravičena so bila društva: Brežice, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje in Vransko. Zapisnik zadnje seje se odobri. Podnačelnikom in župnim nadzornikom se izvoli br. Vilko Kukeca, zapisnikarjem br. Moškona. Ker bodo zahtevale priprave za župni zlet v Brežicah in za vsesokolski zlet v Ljubljani mnogo dela, se sklene opustiti za to leto vaditeljski tečaj. V dosego bližnjega medsebojnega spoznavanja vaditeljstva in enotnejše izvežbanosti članstva, se sklene prirejati okrožne sestanke vaditeljev celjskega in posavskega okrožja. Na župnem zletu v Brežicah 14. jun. t. l. nastopi župa s prostimi vajami članstva in članic, določenimi za vsesokolski zlet v Ljubljani. Obrtno-trgovski in šolski naraščaj se ne udeleži zleta v Brežicah. Podrobni program se določi pozneje pred župnim zletom. Brat načelnik izraža željo, da se z ozirom na skušnjo na telovadišču omeji pozdrav Sokolstva v Brežicah na najkrajši čas. Ta nasvet se vzame z odobravanjem na znanje. Na predlog br. Kukeca se sklene, da nastopi župa na vsesokolskem zletu v Ljubljani s skupinami na treh bradljah. Društvom se pošljejo še pred veliko nočjo vprašalne pole, glede letošnjih telovadnih nastopov in tekem. Brat načelnik poroča, da prejema statistične izkaze zelo neredno in s pomanjkljivimi podatki. Brat Est predlaga na to, naj primerja br. župni nadzornik v društvih, se li ujema statistično poročilo društva z njegovim dejanskim stanjem. Vad. zb. vzame to na znanje ter naroča br. žup. nadzorniku, da društva natančno pouči, kako se vodi statistika. Brat Sevnik priporoča, naj bi se društva zavzemala tudi za igre v telovadnicah in pri javnih telovadbah.

Popoldne se vadijo ljubljanske proste in tekmovalne vaje na orodju.

Sestanek telovadk C. S. Ž. Dne 21. majnika t. l. se je vršil sestanek telovadk C. S. Ž. v Celju. Zastopana so bila sledeča društva. Šoštanj (2), Radeče (4), Trbovlje (1) in Celje (10) Predelale so se proste vaje za vsesokolski zlet v Ljubljani ter nastop k prostim vajarjem. Prihodnji sestanek je 7. junija v Celju.

Vaditeljski sestanki celjskega okrožja.

I. sestanek se je vršil dne 5. aprila t. l. v Sokolskem domu v Celju. Udeležba je bila zelo pičila, ker so bila zastopana le društva iz Celja in Žalca. Glede volitve funkcionarjev vad. zb. celj. okr. se je soglasno sklenilo, da se izvoli iste brate, ki so bili izvoljeni v vad. zboru C. S. Ž. Sklene se, da skliče vad. zb. prihodnje sestanke zaradi ugodnejše prometne zveze v Žalcu in to po možnosti v 14 dnevnih presledkih. Z ozirom na to, da se večina vaditeljev današnjega sestanka ni udeležila, se sklene, objaviti vsakokratni okrožni sestanek v »Narodnem Listu«. Ker je bil čas zelo odmerjen, so se vadile samo proste vaje s posebnim ozirom na izvajanje posameznih prvkov.

II. sestanek se je vršil v nedeljo, dne 10. maja t. l. ob 3. uri v Žalcu. Nezastopana in neopravičena so bila društva: Št. Jurij ob Juž. žel. in Št. Pavel pri Preboldu. Ker so bili navzoči po večini tekmovalci nižjega oddelka, so se vadile vse tekmovalne vaje za niž. odd. na orodju. Sklenilo se je, da se skličejo sestanki pred župnim zletom vsako nedeljo.

III. sestanek se je vršil v nedeljo, dne 10. maja t. l. ob 3. uri pop. v Žalcu. Nezastopano in neopravičeno je društvo v Št. Pavlu pri Preboldu. Vadba je obsegala proste, redovne in tekmovalne vaje na orodju.

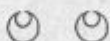
IV. sestanek se je vršil v nedeljo dne 17. maja ob 3. uri pop. v Žalcu. Zastopana so bila vsa društva. Vadile so se proste vaje na godbo ter tekmovalne vaje na orodju za nižji in višji oddelek.

V. sestanek se je vršil v nedeljo, dne 24. maja ob 3. uri pop. v Žalcu. Zastopana so bila vsa društva ter je bilo navzočih 36 tekmovalcev. Vršile so se običajne priprave za zletno tekmo, v prvi vrsti pa se je vadil na letnem telovadišču rajalni nastop k prostim vajarjem, ki ga mora obvladati članstvo že na župnem zletu v Brežicah.

Prihodnji sestanek celjskega okrožja je določen na 7. junija t. l. ob 3. uri pop. v Žalcu.

Sestanki posavskega okrožja C. S. Ž. Prvi sestanek posavskega okrožja C. S. Ž. se je vršil v Radečah dne 19. aprila 1914 ob 4. pop. Zastopana so bila razven »Trboveljskega Sokola« vsa društva. Vaditeljski zbor C. S. Ž. je zastopal br. Jerin. Okrožni načelnik br. Holy (Brežice) otvori sejo ter predlaga za okrožnega podnačelnika br.

Esta, ter zapisnikarja br. Lindtnerja, oba iz Radeč. Sprejeto. Na to bodri br. Holy društvene odposlance k intenzivnejšemu delu v društvih, kajti župni zlet je pred durmi in treba bo predložiti občinstvu račun našega dela. Br. Jerin prosi, da se naj posveča v društvih večjo pozornost na statistiko, ki se naj redno vsak mesec odpošilja župnemu predsedstvu. Nadalje razloži tudi kako je izpolniti društvom poslani vprašalne pole, ki se nanašajo pred vsem na župni zlet v Brežicah. Drugi sestanki so se vršili v naslednjih krajih: v Zagorju dne 10. majnika, v Trbovljah 17. majnika, v Krškem dne 24. majnika. Na vseh sestankih je bila povoljna udeležba. Vadile so se na vseh sestankih proste, redovne in tekmovalne (orodne) vaje ter nastop k prostim vajam za vsesokolski zlet v Ljubljani ter obenem za naš župni zlet v Brežicah. Prihodnji sestanek je v Radečah dne 7. junija.

Društvene vesti.

»Brežiški Sokol« šteje sedaj 45 članov in 22 članic. Člani telovadijo trikrat, članice in obrtni naraščaj dvakrat v tednu. Statistika izkazuje, da je telovadilo v pretečenem letu v 81 telovadnih urah 848, tedaj povprečno na uro 8 članov. Najboljši obisk je bil meseca julija, najslabši decembra. Vaditeljski zbor šteje 5 članov, med njimi dva vaditelja. Priredili so se štirje izleti, eno poučno predavanje, Martinov in Silvestrov večer ter prav dobro uspela sokolska maškara. Da se je poset te omogočil vsem članom, so se vršile pod vodstvom br. Holyja plesne vaje. Prvi pogoj za uspešno delovanje društva je vsekakor telovadnica. Ker pa ta svojemu namenu nikakor ne ustreže, se je pred leti osnovalo društvo »Sokolski dom«, ki naj skrbi, da se čimpreje uresniči vroča želja, priti do lastnega krova. Lepo napredujočemu društvu predseduje br. dr. Stiker. Na občnem zboru dne 14. svečana t. l. izvoljeni odbor se je sestavil sledeče: dr. Lj. Stiker, starosta, dr. Vinko Hudelist, podstarosta, Jos. Holy, načelnik, Fran Čepin, tajnik, Ant. Bučar, blagajnik; edborniki: Št. Medved, Lojze Schweiger, Jos. Uršič in Nace Zalokar. Namestniki: Drago, Ivan in Fran Pečnik. Praporščak Ivan Pečnik. Ženski odsek, ki si je izvolil za načelnico Katico Boeciovo, je imel svoj občni zbor 31. sušca t. l.

• **Telovadno društvo »Sokol v Braslovčah«** je bil ustanovljen kot »Odsek Žalskega Sokola« na ustanovnem občnem zboru dne 23. kmavca 1906, kot samostojno društvo pa na VII. rednem občnem zboru dne 11. prosinca 1914. Društvo šteje 22 podpornih in 18 izvršujočih

članov. Imelo je v pretečenem letu 5 odborovih sej, priredilo je plesni venček na Polzeli in uprizorilo narodno igro »Cvrček«. Sodelovalo je pri vseh sokolskih slavnostih kakor v Žalcu, Šoštanju in pri okrožnem zletu v Šmartnem pri Slov. Gradcu. Vršila se je dne 21. avgusta sokolska veselica z javnim nastopom pri g. Žoharju v Sp. Gorčah s pomočjo bratskih društev Celje, Šoštanj in Žalec. Telovadi se na »Legantu« v prostorih g. J. Pauer, ki nam brezplačno prepušča lep telovadni prostor. Obisk je bil sledeči: telovadilo je celoletno 847 članov v 72 telovadnih urah, torej povprečno 12 telovadcev na uro. Prav povoljno je tudi blagajniško stanje. Na zadnjem občnem zboru se je izvolil sledeči odbor: starosta A. Peršuh, podstarosta J. Cizel, tajn. V. Grahor, blag. A. Lichtenegger, načelnik J. Repič, odbornika J. Omladič, J. Rudl, namestnika odb. A. Pirc, A. Rudl, pregledovalca računov F. Sporn, V. Rössner, zvezna delegata A. Peršuh, V. Grahor. Vaditeljski zbor šteje 5 članov, in sicer J. Repič, nač., K. Štrozer, podnač. D. Goms, V. Grahor, vaditelja. J. Rudl, vad. pripravnik. Društvo ima tudi stavbeni odsek »Sokolski dom«, ki si mnogo prizadeva postaviti v doglednem času Sokolu primernejšo telovadnico, kot je sedanja.

Iz Sokola v Rajhenburgu. Društvo je stopilo v 5. leto svojega obstanka. Velikanske so težkoče, s katerimi se ima boriti. V prvi vrsti mu primanjkuje potrebne telovadnice. Za silo telovadi v 36 m² veliki bivši ječi v starem gradu. Na tem ozkem prostoru stoje drog, bradlja in konj in med njimi se prerivajo telovadci pri prostih in redovnih vajah. Kot samostojno društvo delujoči stavbeni odsek kupil je stavbišče ter nabral nekaj nad 2000 kron. Naše društvo trpi nadalje kot podeželski Sokol na vednem odhajanju izurjenih telovadcev v mesta, a od drugod ne dobi niti količkaj izvežbanih telovadcev. A največje zlo, ki je mora prenašati naše društvo, je brezprimerna protiaGITacija s strani duhovščine, akoravno se ji ni nudilo najmanjšega povoda za to. V lanskem poletju smo osnovali odsek v Armeškem. Enkrat v tednu je hodil vaditelj v Armeško, in enkrat v tednu prihajali so kmetski fantje od tam v Rajhenburg. Stvar se je najlepše razvijala, a pričel se je na starše fantov tak pritisk, da so Armeščani polagoma izostali. Vkljub tem neprilikam je društvo izpolnjevalo svoje dolžnosti. Gojilo je presrčne stike z obema zagrebškima Sokoloma, prav tako s sosednjimi društvi. V lanskem letu je priredilo skupno s krškimi in brežiškimi Sokolom pešizlet na Libno in javno telovadbo v Cerkljah. Društvo vzdržuje tudi lastno ljudsko knjižnico in v najnovejšem času si je tudi ustanovilo lasten godbeni odsek, da ne bode pri bodočih prireditvah najeta godba obremenjevala itak že slabih financ. Danes obiskuje telovadnico 12 telovadcev, med katerimi so trije vaditelji.

Odbor Sokola je sestavljen sledeče: st. Fr. Jamšek, podst. Š. Lenard, načelnik M. Rismal, tajnik M. Kragl, zapisnikar S. Rainer, blagajnik F. Agrež, odbornika M. Sušnik in J. Vutkovič, pregled. Ern. Sorčan in M. Sušnik. Odbor društva Sokolski dom ima sledeči odbor: preds. dr. M. Schmirmaul, podpreds. Fr. Jamšek, zapisnikarica Š. Scheligo, blagajnik Š. Lenard, gospodar J. Vrščaj. Načelnik knjižničnega ocsaka je br. Sušnik in godbenega br. Vutkovič. Dne 13. svečana smo pokopali zvestega brata odbornika in soustanovnika F. Kacijana. Bil je blaga slovenska duša. K počitku ga je spremilo celokupno posavsko sokolstvo in odposlanstvo br. Srbskega Sokola iz Zagreba. Med starostovim nagrobnim govorom senčila sta mu dva prapora prerani grob. Ave, anima pia!

Telovadno društvo »Sokol« na Vranskem je štelo v l. 1913 38 članov in 12 članic. Telovadcev je bilo 12, telovadk 8, šolskega naraščaja 15 dečkov. Od l. 1913 do danes zaznamuje društvo več javnih nastopov in prireditev. Tako je priredilo poleti društvo zlet v Trojane na Kranjsko in na Ločico, kjer je obakrat nastopilo članstvo, kakor članice s prostimi vajami in z orodno telovadbo. Društvo se je tudi udeležilo okrožnega zleta v Šmartnem pri Slov. Gradcu, poletelo je k prireditvam bratskih društev v Braslovčah in Žalcu, priredilo je janski in letošnji predpust običajno maškarado ter »prizorilo po dvakrat »Divjega lovca« in »Lovsko kri«. Na zadnjem občnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: starosta Fr. Schaur, podstarosta Ivan Jakše, načelnik Ivan Gostič, tajnik Simon Meglič, blagajničarka Adela Železnik, odborniki: Karel Košenina, dr. Šerko, Ivan Brinovec, Ivan Golob, namest.: Jos. Jurše, Tom. Korenčič, pregled. rač.: Franc Oset ml., Franc Brinovec. Društvo se pripravlja za vsesokolski zlet v Ljubljani.

Telovadno društvo »Sokol« v Krškem je imelo svoj deveti občni zbor meseca prosinca t. l.; udeležilo se ga je 29 članov. Iz poročil, ki so jih podali odborniki, je posneti sledeče: Društvo šteje koncem leta 1913 52 članov. Od teh je 42 podpornih in 10 izvršujočih. Društvo je imelo v preteklem letu 12 rednih sej. Priredilo se je več sokolskih večerov in 2 gledališki predstavi. Leta 1913 se je udeležil Krški Sokol izletov v Novo mesto, Hrastnik, Brežice, Cerklje in v Zagreb. Poleg je bil en pešizlet na Libno pri Vidmu. Kakor je bilo izprevideti iz poročila br. načelnika, se je članstvo pridno udeleževalo društvene telovadbe. Članov je telovadilo v 97 urah 679, torej povprečno 7 na uro. Največ 10 in najmanj 3. Vsekakor moramo zaznamovati napredek napram letu 1912. Koncem leta 1913 se je na novo uvedel obrtniški naraščaj, ki šteje sedaj 12 gojencev. Denarni promet za leto 1913

izkazuje K 1.239.53 prejemkov, K 1.171.87 izdatkov, celotnega prometa K 2.411.40. Društvo ima telovadnico kompletno opremljeno z orodjem. Na občnem zboru dne 24. prosinca 1913 izvoljeni odbor se je konstituiral sledeče: starosta br. dr. Dimnik, podstarosta br. Hinko Stancer, načelnik br. Ivo Rumpret, tajnik br. dr. Fr. Roš, blagajnik br. Fr. Kerin, odborniki br. Ant. Omerza, br. Fr. Vodopivec, sestra Pavla Zirer in br. Maks Hočevar; pregl. rač. br. Maurer in br. K. Humek; praporščak br. Drago Rumpret. Za odposlance na župni občni zbor sta bila izvoljena br. dr. Dimnik in br. dr. Roš. Društvo si je poleg dramatičnega odseka na novo osnovalo godbeni odsek (salonski orkester).

Telovadni odsek Celjskega Sokola v Št. Pavlu pri Preboldu ni deloval skoro leto dni. Vzrok: nedostajanje vaditelja in dobre telovadnice. Želeč si pridobiti stalnega vaditelja-domačina, je poslal odsek br. Jože Rožmana v Ljubljano, v tečaj Slov. sok. zveze. Toda ko se je povrnil br. R. iz Ljubljane, se ni več brigal za Sokola. Škoda za podporo, ki mu jo je dal odsek! Na to je bil izvoljen za odsekovoga načelnika br. Iv. Vedenik, bivši telovadec »Celjskega Sokola«. Deloval je s požrtvovanjem za društvo, vodil ga je na zlete: v Šmartno pri Slov. Gradcu in v Žalec; odsek je skratka oživel — ali škoda, da je moral br. načelnik zapustiti nas in oditi k vojakom. Zopet je bilo treba odseku namestnika za načelnika in tega smo dobili v br. Ivanu Potočniku, ki si marljivo prizadeva spopolniti svoje znanje v župnem vaditeljskem zboru, odnosno pri okrožnih vaditeljskih sestankih v Celju in Žalcu. Celjski Sokol pošilja redno svojega vaditelja br. Moškona v Št. Pavel, ki z njemu lastno vstrajnostjo pripravlja naše telovadce za vsesokolski zlet v Ljubljano. Letošnji občni zbor se je vršil dne 1. svečana. Udeležil se ga je tudi starosta Celjskega Sokola br. Smertnik, ki je nas bodril in navduševal k nadaljnemu delovanju. Na tem občnem zboru je bil izvoljen zopet za starosto naš častitljiv brat Josep Vidic, poleg njega in ostalih odbornikov pa je bil izvoljen v odbor za podstarosto br. dr. Tajnšek. V njega stavi odsek veliko nad. Imenovani br. je bil kot zdravnik v srbsko-turški vojski, o kateri je nam predaval. Tudi učitelj br. Šilih je nam predaval o zvezdoslovju s pomočjo skioptičnih slik. Obe predavanji ste bili podučni in le želeti bi bilo, da bi se nadaljevala predavanja, ki so nam obenem prijetni društveni in družabni sestanki. V korist izletnemu fondu za vsesokolski zlet v Ljubljano pripravlja odsek igro »Revček Andrejček. Nadalje zbira odsek pridno za svoj Sokolski dom, za kar ima že nabranih K 720.—. Prav posebno požrtvovalno zbira za Št. Pavelski Sokolski dom gospica Olga Zanierjeva, ki je sama nabrala že nad K 400.—. To poročilo bodi znak našega življenja, upamo pa,

da bomo mogli poročati v prihodnji številki župnega vestnika tudi — o našem napredku.

Telovadno društvo Sokol v Žalcu. V znamenju Tyrševega gesla »Večno vrvenje« je mimolo 11. leto, kar obstoja Sokol v Žalcu. Dokaz vstrajnega dela je bila proslava 10 letnice obstanka žalskega Sokola dne 14. sept. 1913, ki je uspela za društvo v gmotnem in v moralnem oziru nad vse sijajno. Tej slavnosti pa ni sledilo morda spanje, in v naših vrstah ni bilo čutiti nobene utrujenosti. S podvojeno silo smo se lotili dela, kojega uspehe je pokazal Sokol v kratkem času na dveh svojih večerih, ko je nastopila izbrana vrsta v dvorani g. Robleka v zahvalo vsem sodelujočim pri slavnosti »desetletnice« na bradlji in s skupinami. Nadalje na Silvestrov večer, ko je izvajala četvorica telovadcev vaje z električnimi kiji, druga četvorica pa je predstavljala »Bele kipe«. Na splošno zahtevo občinstva se je ta prireditev ponovila dne 11. prosinca 1914. Ob tej priliki so bili beli kipi slikani. Te slike so danes že splošno znane slovenskim Sokolom. Gotovo bo zanimalo vsakogar, če orišemo v kratkih besedah razvoj društva v zadnjih dveh letih in če navedemo vzroke, ki so v prejšnjih letih ovirali delo, obenem pa povemo tudi, kaj je pripomoglo največ, da stoji društvo danes v vsakem oziru, na zunaj kakor na znotraj tako krepko, kot nikdar poprej. Skoro deset let je bilo društvo brez prave telovadnice. Po trikrat, celo po štirikrat na leto smo se selili z vsem telovadnim orodjem in pripravami iz enega prostora v drugega. In kakšni so bili ti prostori! Poleti smo telovadili v velikem hmeljskem skladišču, ki pa je bilo prenizko in smo mogli vaditi drog le za silo. V hmeljskem času smo se selili na stari šolski vrt, kjer se je vršila telovadba na prostem — seveda le ob lepem vremenu in dokler so bili večeri topli. Pozneje v jeseni smo morali prekiniti vsako leto »telovadbo. Na prostem je bilo prehladno, dvorane pa so v Žalcu v tem času vse polne hmelja. In tako smo se sešli še le pozimi kje v kaki mali in nizki dvoranici, ki se je dala vsaj za silo kuriti. Da se v takih razmerah telovadci niso mogli zadostno razvijati in da je bilo v Žalcu za Sokola od leta do leta manj zanimanja, bo sedaj vsakemu umevno, saj je bilo tudi popolnoma naravno. Vrhu tega smo čutili vsa leta pomanjkanje vaditeljev. Tako včasih! kako pa danes? Temu večnemu preseljevanju je bilo seveda konec v trenutku, ko si je postavil Sokol lepo in moderno opremljeno telovadnico v novi ljudski šoli. Bilo je to l. 1912. Še le od takrat naprej se vrši telovadba celo leto redno in brez prestanka. Prvo leto so se čutile posledice one neredne telovadbe še vedno močno. Sčasoma pa so se telovadci privadili rednemu delu in dosegli v njem lep napredek in lepe uspehe. Pred vsem si je stavil vaditeljski zbor pod vodstvom br. Vilko

Kukeca nalogo, da si vzgoji še par dobrih vaditeljev, ker uvideva, da je dober vaditelj predpogoj vsakega uspešnega dela v telovadnici. Tako danes tudi v tem oziru — glede vaditeljev — nismo več v zadregi, kakor so to mnoga žalibog premnoga telovadna društva. Telovadba se vrši sedaj za članstvo in trgovsko-obrtni naraščaj trikrat, za šolski naraščaj dvakrat na teden, in sicer poseča telovadbo članstva 22, trg. obrt. naraščaja 17, telovadbo šolskega naraščaja pa 23 dečkov in 9 deklic. Tako telovadi danes v Sokolu 71 oseb, to je približno 10% vsega prebivalstva žalskega trga. Društvo pa se trudi že dalje časa, da pritegne polagoma tudi naše ženstvo v svoj krog in zamore v tem pogledu zaznamovati zadovoljive uspehe. Na tem mestu naj omenim tudi, da obstoja v Žalcu že dve leti društvo »Sokolski dom«, ki marljivo zbira in si bo že v najkrajšem času nabavilo stavbišče za svoj bodoči dom. Lepemu razvoju Sokola v Žalcu je gotovo pripomogel ugled, ki ga vživa društvo med domačini — dokaz temu 45 podpornih članov in 7 podpornih članic. Celo oni skeptiki, ki so še pred leti prorokovali Soklou smrt, gledajo delovanje društva z drugega vidika in so se priznavajoč delo sokolsko že precej spoprijaznili s sokolsko idejo in radi vidijo rudečo srajco.

Prilepite na vsako pismo in razglednico sokolski zletni kolek, katerega je ravnokar založila Slov. Sokolska Zveza.

Pozor!

Bratje Sokoli, kupujte vedno izključno le sokolske razglednice. Razglednice (Beli kipi) se dobe pri Žalskem Sokolu. Poslužujte se tudi krasnih umetniških zletnih razglednic, katere je založila Slov. Sok. Zveza.

STATISTIČNI PREGLED CELJSKE SOKOLSKE ŽUPE L. 1913.

Okrožja	Društva in odseki	Člani	V l. 1913 vpisanih telovadcev	Povprečen obisk članske telovadne	Vaditeljev, vad. priprav. in pomoč.	Člani v kroju	Moški narasčaja	Povprečen obisk telov. moškega narasčaja	Učenci	Povpr. letn obisk telov. učencev	Žene	Telovadke	Povprečen obisk telov. žen	Vaditeljice in vad. pripravn.	Učenke	Povprečen obisk telov. učenk	Zlet in javni nastopi	Predavanja	Strok. knjiz.	Zabavna knjiz.
Brezliško	Brežice	66	12	8.5	4	30	14	7.5	—	—	10	7	5	2	—	—	6	2	—	—
	Krško	52	7	5.5	4	15	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—
	Rajhenburg	35	23	10.4	4	18	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
	Sevnica	46	12	6	1	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Celjsko	Braslovče	40	18	14	4	12	—	—	—	—	8	8	—	—	—	—	3	—	—	—
	Celje	117	35	25	7	28	24	16	25	16	8	8	5	—	—	21	15	—	115	345
	St. Pavel	60	14	10	3	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—
	St. Jurij	35	16	10	6	21	16	10	24	18	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—
	Šoštanj	49	12	10.7	5	14	—	—	11	8.5	16	12	8.5	3	—	10	8.5	7	—	—
	Vransko	55	13	8	5	16	8	8	12	12	13	13	8	—	—	12	—	6	—	—
	Zalec	40	14	9	5	34	—	—	11	9	—	—	—	—	—	12	9.3	8	—	—
Mariborsko*	Gradec	25	15	7.8	4	6	—	—	—	—	9	9	—	—	—	—	2	—	—	—
	Ljutomer	40	21	18.5	6	40	10	6.2	19	12	10	10	7	—	—	16	10	7	1	30
	Maribor	90	20	15	9	33	2	2	30	20	10	10	10	—	—	18	12	5	5	23
	Selinca	36	10	6.3	2	8	—	—	14	9.5	—	—	—	—	—	—	3	2	—	154
	Ormož	40	27	11.3	7	28	13	4.8	—	—	16	5	4	—	—	11	10	4	1	—
	Ptuj	40	11	7.7	4	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Slov. Bistrica	24	14	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mariborsko	Središče	46	10	7.6	7	32	1	1	24	15	10	10	6	1	—	—	11	3	—	—
	St. Lenart	18	13	9	1	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Hrastnik	26	10	8	1	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—
	Radeče	50	16	12.9	6	18	5	5	20	15	6	6	4	—	—	—	—	1	—	—
Zagorsko	Trbovlje	60	9	5.3	5	36	—	—	19	12.5	10	10	5	—	—	—	4	—	—	—
	Zagorje	67	13	7	7	36	—	—	25	12	10	10	—	—	—	—	4	—	—	—
	Skupaj	1157	365	236.5	108	495	99	62.5	234	159.5	108	90	61.5	6	88	64.8	105	18	282	702

Društva Mariborskega okrožja C. S. Ž. pripadajo z l. 1914 Mariborski župi, ki se je ustanovila 8. XII. 1913.

Bratje! Kupujte le pri onih tvrdkah, ki so nam naklonjene, sklicujte se vedno na oglase v našem župnem glasilu.

Edina narodna trgovina z galanterijskim in modnim blagom na drobno in debelo

Prica & Kramar, Celje

Graška in Krožna cesta

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga, zlasti bratom - telovadcem hlače, čevlje, srajce, pase, znake, gumbje i. t. d. po jako solidni ceni.

Podpirajte narodno podjetje!

VIKTOR PILIŠ V ŽALCU

priporoča svojo popolnoma na novo urejeno trgovino z manufakturnim, galanterijskim in špecerijskim blagom. —

Zaloga telovadnih oblek in drugih sokolskih potrebščin.

Edino generalno zastopstvo za Spodnje Štajersko najboljših ženskih in moških koles znamka »Hermes« iz c. kr. orožarne Steyr, Zgornje Avstrijsko.

Postrežba vestna!

Zahtevajte cenike!

Ivan Naraks,

izdelovatelj sodavice in pokalic

na Zg. Ložnici pri Žalcu

priporoča svoje izborne izdelke.

Postrežba točna.

Cene zmerne.

Vzorne telovadne obleke,
slavnostne sokolske kroje ter vse
sokolske potrebščine

ima v zalogi

strokovni sokolski zavod
MILOSLAV ZACH,

Praga, Žitná ul. 40.

**Slovenskemu občinstvu se pri-
poročajo ti le narodni trgovci,
obrniki i. t. d. v Brežicah.**

Janko Vidmar, trgovec.

Josip Boeëio, trgovec.

Brata Pečnik, gostilna in
mesarija.

Ant. Koštomaj, gostilničar.

Alojz Schweiger, gostilni-
čar (Narodni dom).

Stefan Cipek, čevljar.

Velika zaloga gladalških lasulj iz
pravih las, kom. od 6 K naprej;
posojujejo se komad od 70 vin.
naprej. Prevzame vsa lasničarska
dela

**Josip Holy, lasničar in
brivec v Brežicah, odlikovan
z vltov kolajno na Dunaju.**

Josip Pelikan, fotograf.

**Nadalje: Broz & Bešič,
veletrgovina z moko v
Klanjcu (Hrvaško).**

Okrožni zdravnik dr. Vinko Hudelist, zobozdravnik.

Bratje Sokoli

zahtevajte povsod, posebno
≡ pa na svojih izletih ≡

PIVO

Delniške pivovarne
v Laškem trgu!

Posojilnica v Celju

sprejema hranilne vloge po

4¹/₂%

in daje posojila po ugodnih pogojih.

Rezervni fond 360.000 K.

Hranilnih vlog 6,500.000 K.

Bratje in sestre!

Pri nakupovanju telovadnih oblek in blaga za kroje zahtevajte dosledno izdelke, ki so overovljeni z znamko

Slovanské tržnice stejnokrojé v Pragi II., izdelovalnica in zaloga v Kolinu,

kajti le blago, ki je tako overovljeno, Vam daje popolno zagotovilo, da natančno odgovarja predpisu Č. O. S., ker je Slovanská tržnice v tem oziru pod nadzorstvom České Obce Sokolské.

Vsako društvo prejme na željo zbirko od Č. O. S. sprej-tih temeljnih vzorcev blaga za kroje.

Odelkovana z zlatima kolajnama ter častnim križom na mednarodnih razstavah na Donaju in v Parizu 1909.

Savinska rastlinska destilacija in žganjarna -- Žalec

priporoča vse vrste žganja in likerjev,
destilirana iz rastlin in sadnega soka.

ŠPECIJALITETE:

Višnjeva špecijaliteta: „OJSTRICA“,
Jerebikova špecijaliteta: „JEREBIKA“,
MALINOVO ŽGANJE!

Zahtevajte cenike in vzorce brezplačno!

MAKS ZABUKOŠEK V CELJU

SE PRIPOROČA BRATOM SOKOLOM
: IN DRUŠTVOM ZA IZDELOVANJE :
**SOKOLSKIH KROJEV IN CIVILNIH
OBLEK**

SOLIDNA POSTREŽBA

CENE ZMERNE.

NAJMODERNEJŠA KROJAŠKA DELAVNICA V CELJU

F.S.LUKAS V CELJU

Vas postreže priznano povsem najugodnejše pri nakupu vseh vrst likerja in žganja.

SPECIJALITETE: Adamgrenki in sladki in Pelinkovac, najboljši želodčni likerji, izdelki izključno samo iz rastlin proti jamstvu 25.000 kron.

**RASTLINSKA
DESTILACIJA
ADAM**

Bosanska in slavonska slivovka, ogrski kakor istrski tropinovec in vinsko žganje ter zajamč. pristen v zdrav. namene priporočljiv kranj. brinovec iz lastne žganjarne

Zahtevajte v lastno korist brezplačno in poštnine prosto vzorce in cene.

Vsebina.

2. Navodila za župni zlet C. S. Ž. v Brežicah
2. Navodila za župni zlet C. S. Ž. v Brežice
14. junija 1914.
3. Iz poročila župnega nadzornika.
4. Slovenskemu Sokolstvu.
5. Ženska telovadba.
6. Redni letni občni zbor C. S. Ž.
7. Iz vaditeljskega zbora C. S. Ž.
Sestanek telovadk C. S. Ž.
Vaditeljski sestanki celjskega okrožja.
Vaditeljski sestanki posavskega okrožja.
8. Društvene vesti.
9. Statistični pregled C. S. Ž.
10. Oglasi.